

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.083/2009/15. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Márton Árpád ügyvéd (4400 Nyíregyháza, Szent István u. 2. szám) által képviselt alperes neve (alperes címe alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében - amely perbe a Porkoláb Lajosné Dr. ügyvéd ügyintézése mellett az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott a 198. sz. „JURIS-INVEST” Tanácsadó, Befektető és Szolgáltató Kft. (4100 Berettyóújfalú, Tardy u. 1. szám) felszámoló szervezet által képviselt beavatkozó neve (beavatkozó címe) - a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. december 11. napján kelt, 3. G. 40.087/2008/14. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszámmal előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2009. január 26. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 250 000 (Kettőszázötvenezer) Ft másodfokú perkiöltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes, a ... Kft. 2008. február 27. napján felszámolási eljárást kezdeményezett a beavatkozó Kft-vel szemben arra hivatkozással, hogy a társaság a közöttük létrejött vállalkozási szerződésből eredő 8 000 000 Ft összegű tartozását nem fizette meg.

A beavatkozó Kft. vitatta a követelés fennállását, végül azonban a felek közösen kérték az eljárás megszüntetését arra figyelemmel, hogy 2008. március 7. napján a felperes, mint engedményes, és a beavatkozó Kft., mint engedményező írásban szerződést kötöttek, amelyben a beavatkozó Kft. az alperessel szembeni 29 624 023 Ft és kamatai

követeléséből a felperesre engedményezett 23 500 000 Ft + ÁFA összegű vállalkozói díjat, valamint annak 2008. január 17. napjától járó kamatait.

A szerződő felek a 2008. március 11. napján feladott ajánlott levélben értesítették az alperest az engedményezésről.

Az engedményezési szerződést a beavatkozó Kft. részéről B.S. írta alá, aki a szerződéskötéskor a társaság tulajdonosa és ügyvezetője volt.

A beavatkozó Kft-nek korábban G.Gy.I. is tulajdonosa és ügyvezetője volt, aki a 2007. november 16. napján kelt adásvételi szerződéssel értékesítette az üzletrészt B.S. vevőnek, aki ezzel megszerezte a beavatkozó Kft. 100 %-os törzstőkéjét. G.Gy.I. az üzletrészhez kapcsolódó valamennyi tulajdonosi jogosítványát átadta B.S.-nak azzal, hogy sem a vevővel, sem a beavatkozó Kft-vel szemben semmiféle további igénye és követelése nincs. A felek rögzítették azt is, hogy 2007. november 30. napján a beavatkozó Kft. feletti teljes rendelkezési jog a vevő, B.S. részére átszáll.

G.Gy.I. volt tulajdonos és ügyvezető a szerződésben kijelentette, hogy a beavatkozó Kft. fennálló hitelkapcsolataiban mindaddig fenntartja az általa vállalt készfizető kezességet és az eddig lekötött ingatlanfedezeteket, míg a hitelfolyósító pénzügyi intézmény a fennálló hitelek csökkentésével párhuzamosan azokat a kötelemből ki nem engedi. „Amennyiben a pénzügyi intézménnyel a szükséges megállapodás nem hozható létre, úgy a G.Gy.I. tulajdonában lévő alperes Kft. kölcsöntartozása a beavatkozó Kft-vel szemben fent marad, és mint hátra sorolt kötelezettség kerül nyilvántartásra a alperes Kft. részéről. Az ehhez szükséges nyilatkozatot a beavatkozó Kft., illetve ügyvezetője szükség esetén kiadja.”

Az engedményezési szerződés aláírását követő 5. napon 2008. március 12. napján B.S., mint eladó és Dr. R.T., mint vevő adásvételi szerződést kötött a beavatkozó Kft. 100 %-os törzstőkéje tárgyában.

Az adásvétel kapcsán készült átadás-átvételi jegyzőkönyvben a szerződést kötő felek rögzítették, hogy az alperessel szemben fennálló 29 000 000 Ft összegű követelést a cég engedményezte a felperesre.

Az alperes 2008. március 20. napján levelet írt a felperesnek, amelyben közölte, hogy a beavatkozó Kft-vel szembeni követelés összege, és annak jogalapja is vitatott, mivel nem tisztázott, hogy számlatartozásról, vagy kölcsönadott pénzeszközről van-e szó, nincsen semmilyen dokumentum az esedékesség időpontjára vonatkozóan sem, így az engedményezést visszautasította.

Ugyanezen a napon Dr. R.T. a beavatkozó Kft. jogi képviselőjeként tájékoztatta a felperest, hogy megkifogásolja a 28 200 000 Ft bruttó összegű végszámlát, mert az annak alapjául szolgáló átadás-átvételi jegyzőkönyv nem megfelelő. Majd a beavatkozó Kft. nevében N.I. ügyvezető 2008. március 27. napján levelet írt az alperes részére, amelyben kérte, hogy az árbevétel engedményezést ne teljesítse, mert teljesítés esetén azt nem fogadja el, és a követelést a továbbiakban is érvényesíteni kívánja.

A perben nem álló N. Kft. 2008. április 29. napját követően a felperesnek megfizetett a beavatkozó Kft. tartozásának fejében 3 500 000 Ft-ot.

A G.B. Kft., amely a beavatkozó Kft., és az alperes könyvelési feladatait ellátta, 2008. március 7. napján kiadott egy nyilatkozatot, amely szerint a 2008. február 26. napján alperes tartozása a beavatkozó Kft-vel szemben 29 627 023 Ft volt, míg a kamatkövetelés

pontos összege ekkor még nem került kiszámításra. A nyilatkozat rögzítette azt is, hogy az alperes 2007. december 13. és 2008. február 26. napján törlesztette a kölcsönét a beavatkozó Kft-nek.

A felperes a módosított kereseti kérelmében 24 700 000 Ft és annak 2008. január 17. napjától járó, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdésében meghatározott mértékű kamatának, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozással, hogy a beavatkozó Kft. által engedményezett követelést nem fizette meg.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra hivatkozva, hogy a követelés időelőtti, a tartozás még nem esedékes, mert a 2007. november 30-ai átadás-átvételi jegyzőkönyvben említett hátrasorolt követelésként való nyilvántartás az alperes részéről azt jelenti, hogy az összes többi tartozását azt megelőzően fogja kifizetni, hogy a beavatkozó Kft. részére fennálló tartozását kifizetné. Ezen az engedményezés ténye sem változtathat. Nem vitatta azt a tényt, hogy a beavatkozó Kft-nek a felperes által érvényesített összeggel tartozik, azonban arra hivatkozott, hogy a beavatkozó Kft., illetve az alperes között létrejött egy olyan megállapodás, miszerint G.Gy.I. csak abban az esetben szabadulhat a hitelkötelemből, ha a perbeni követelést az alperes a beavatkozó Kft-nek fizeti meg. Mivel G.Gy.I. a hitelkötelemből nem szabadult, így nem esedékes az alperes Kft. fizetési kötelezettsége a beavatkozó Kft., illetve az engedményes, a felperes felé.

Érdemben is kérte a felperes keresetének az elutasítását, mert álláspontja szerint a felperesnek nincs olyan érvényesíthető követelése a beavatkozó Kft-vel szemben, amely alapján az alperessel szemben felléphetne, ugyanis nem létezik olyan követelés, ami a felperes és a beavatkozó Kft. között fennállt volna, annak ellenére, hogy az az engedményezési szerződésben feltüntetésre került.

A beavatkozó csatlakozott az alperesi védekezéshez, arra hivatkozott, hogy a felperesnek nincs olyan követelése vele szemben, ami alapján az alperessel szemben felléphetne.

Az elsőfokú bíróság a 14. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 24 700 000 Ft tőkét, és annak 2008. január 17. napjától - 2008. július 30. napjáig évi 14,5 %-os, 2008. július 1. napjától a kifizetésig, de legkésőbb 2008. december 31. napjáig évi 15,5 %-os, míg 2009. január 1. napjától félévente a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő mértékű késedelmi kamatát, és 1 000 000 Ft perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az Államnak az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon és számlaszámra 900 000 Ft le nem rótt illetéket.

Az elsőfokú bíróság mindenekelőtt az alperes permegszüntetési kérelmét vizsgálta, melyet nem talált alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában azt állapította meg, hogy az üzletrész adásvételi szerződés kapcsán a 2007. november 30-án készült átadás-átvételi jegyzőkönyvben értelmezhetetlen feltételt határoztak meg a felek („hátra sorolt kötelezettségként történő nyilvántartás”) arra vonatkozóan, hogy az alperes mikor fizeti meg a beavatkozó Kft-nek a tartozását. Az eladó B.S. sem tudott egyértelmű választ adni arra, hogy ez a kitétel pontosan mit jelent.

Így alperesnek az a hivatkozása, hogy a felperes követelése időelőtti, mert nem esedékes, nem áll meg.

Az alperes a 2007. november 30-ai megállapodást követően is teljesítette a kölcsöntartozását a beavatkozó Kft. felé, amely tény is kétségesé teszi azt a hivatkozását, hogy a követelés nem volt esedékes, hiszen ezen részteljesítése idején G.GY.I. még a hitelkötelelem részese volt.

Az elsőfokú bíróság az alperes érdemi védekezését sem találta megalapozottnak.

Az alperes nem vitatta azt a tényt, hogy a beavatkozó Kft-nek tartozik, hiszen arra utalt, hogy nem a felperesnek, hanem a beavatkozó Kft-nek kívánja a tartozást megfizetni, ha esedékes lesz.

Ezen túlmenően csak arra hivatkozott, hogy a felperesnek nincs követelése a beavatkozó Kft-vel szemben. Ezt állította az alperesi beavatkozó is a perben.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az engedményezés a kötelezett vonatkozásában absztrakt jogügylet, annak hiányosságaira hivatkozással a teljesítést a kötelezett nem tagadhatja meg. Az engedmény elvontsága folytán a kötelezett, adott esetben az alperes nem hivatkozhat olyan kifogásokra, amelyek az engedményező és az engedményes közötti jogügylet hiányosságaira vonatkoznak. Az alperes csak azokat a kifogásait terjeszthette volna elő, amelyeket egyébként a beavatkozó Kft-vel szemben megtehetett volna. Ilyen volt az időelőttiségre történő hivatkozás, ugyanakkor más, a Ptk. 329. § (3) bekezdése szerint előterjeszthető kifogásra nem hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel a felperes módosított kereseti kérelmének helytadva marasztalta az alperest. A kamatfizetés kezdő időpontjáról a keresetnek megfelelően döntött, mivel az alperes tartozása már a felperes által megjelölt időpontban fennállt.

A pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján marasztalta a perköltségben, figyelembe véve azt a tényt is, hogy a N. Kft. részéről a per során történt a teljesítés, így az alperes a felperes eredeti kereseti kérelme tekintetében okot adott a perre.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását - a felperes keresetének az elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását - kérte.

Arra hivatkozott, hogy a beavatkozó Kft. és B.S. tulajdonos, valamint az alperes Kft. és G.Gy.I. volt tulajdonos közötti jogviszony, a 2007. november 16. napján létrejött adásvételi szerződés, majd a 2007. november 30. napján készült átadás-átvételi jegyzőkönyv nem alapozza meg a felperes keresetét.

A szerződő felek által a tartozásnak hátrасorolt kötelezettségként történő meghatározása - ha számvitelileg nem is - de a szerződéskötés szabadságának megfelelő akarategységet jelentett abban a vonatkozásban, hogy csak meghatározott feltételek bekövetkezése esetén van jogosultsága a beavatkozó Kft-nek a 2007. november 30. napján általuk elismert tartozást követelni. Az átadás-átvételi jegyzőkönyvet aláíró személyek - köztük Dr. R.T. ügyvéd - szándéka egyértelműen arra irányult, hogy a beavatkozó Kft. volt tulajdonosainak magánvagyonát is érintő kérdések elsődlegességet élvezzenek, a perbeli követelés ezért lett hátra sorolva.

Álláspontja szerint erre utal az is, hogy Dr. R.T. tanú vallomása szerint az elszámolás során és előtte sem volt ismert, hogy kinek ki tartozik és milyen összeggel.

Állította, hogy B.S. pontosan tudta azt, hogy az alperes Kft. csak akkor fizeti meg a tartozását a beavatkozó Kft-nek, ha G.Gy.I.-t a kötelemből kiengedik. Ha viszont a felek szándéka színlelt szerződés létrehozására irányult, az a megállapodás érvénytelenségét eredményezi.

Az alperes Kft. jelenlegi tulajdonosai és képviselője előtt nem tisztázott a G.Gy.I. és B.S. közötti magánjellegű elszámolás, és az alperes Kft. szerepe a két vállalkozás viszonylatában.

Alperes előadta, hogy a társaság könyvelése szerint 2008. április 28. napján 6 112 953 Ft volt a beavatkozó Kft. követelése az alperes Kft-vel szemben, mely összeget 2008. július 20. napjáig megfizette a beavatkozóknak. A teljesítés ténye a felszámolásra került beavatkozó Kft. záró mérlegében szerepel. A teljesítéssel a felperes keresete okafogottá vált.

Fellebbezése indokaként hivatkozott B.S. egyébként ellentmondó tanúvallomására is, amely azt a tényt támasztotta alá, hogy a tanú tudomással bírt arról, hogy az átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint az alperes Kft. akkor fizeti meg a tartozását a beavatkozó Kft-nek, ha a hitelkötelemből kiengedik G.Gy.I.-t.

A felperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Azt hangsúlyozta, hogy mivel a szerződő feleknek az átadás-átvételi kikötése értelmezhetetlen volt, így nyilvánvalóan nem lehet alappal hivatkozni a Ptk. 207. § (1) bekezdésére.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, azokat összességében helyesen értékelte, a tényállást helyesen állapította meg, abból levont jogi következtetései is helytállóak, a döntése megalapozott és jogszerű.

Az elsőfokú bíróság az ítéletét részletes, meggyőző indokolással látta el, amely önmagában kiegészítésre nem szorul.

Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta - annak helyes indokai szerint -, utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésére is.

Az ítéltábla az alperes fellebbezésében foglaltak alapján mutat rá az alábbiakra:

A Ptk. 328. § (3)-(4) bekezdésében írt szabályozás szerint az engedményezést követően az engedményezőt nem illeti meg a rendelkezési jog az engedményezett követelés tekintetében.

Az engedményező emiatt joghatályosan nem hívhatja fel a kötelezettet arra, hogy ne teljesítsen az engedményesnek arra hivatkozva, hogy a követelést továbbra is vele szemben kívánja érvényesíteni.

Ezért a beavatkozó Kft. nevében N.I. ügyvezető által 2008. március 27. napján, alperesnek írt levélben szereplő felhívás - miszerint az alperes Kft. az árbevétel engedményezést ne teljesítse - minden alapot nélkülöz, hatálytalan és jogszerűtlen.

Ide kapcsolódik az engedményezésnek az a szabálya is, hogy az engedményezésről történt értesítést követően a kötelezett már nem teljesíthet az engedményező részére, az így megfizetett összeg jogalap nélküli gazdagodás (tartozatlan fizetés) címén visszajár.

Az ítéltábla nem találta helytállónak az alperesnek a „hátra sorolt követelés” értelmezésére vonatkozó érveit sem.

Az alperes Kft-nek ugyanis a perbeli időszakban nem volt igazolt, más cégek javára fennálló tartozása, ezért a felperessel szemben fennálló tartozás „hátra sorolt”-kénti nyilvántartása mind nyelvtanilag, mind fogalmilag nem értelmezhető, mint ahogyan ezt az elsőfokú bíróság is kimondta.

Az alperes maga sem állított olyat, hogy a követelés hátrasorolását a számviteli törvény fogalom meghatározása szerint értette és alkalmazta, ezért az ítéltábla a fogalmi megfelelőséget nem vizsgálta.

Az engedményezés jogintézményének egyik fontos tartalmi eleme, hogy az engedményezett követelés teljesítése „quasi” teljesítést jelent az engedményező jogosult irányában is.

Ezért is téves és minden alapot nélkülöz az a hivatkozás, hogy az alperes Kft. csak a beavatkozó Kft-nek teljesíthet annak érdekében, hogy szabaduljon a hitelkötelemből.

Mivel a hitelkötelemből szabadulás szükségképpen követte volna eredetileg is a teljesítést, G.GY.I. kiengedése a hitelkötelemből nem lehet hatással az esedékességre.

Fontos azt is kiemelni, hogy az engedményező-engedményes jogviszonyát nem vitathatja a kötelezett, ugyanis egy absztrakt jogügyletről van szó, ezért az alperes ezzel kapcsolatos hivatkozásait nem lehet figyelembe venni.

Jelen ügyben a G.GY. és a beavatkozó Kft. közötti megállapodás (az, hogy szabadul-e a hitelkötelemből az alperesi cég ügyvezetője személyében) nem bír relevanciával, hiszen a perben nem a beavatkozó Kft. és G.GY.I. közötti ügyletek, nem is a beavatkozó Kft. és a pénzügyi intézet vagy más harmadik személyekkel kapcsolatos jogviszonyok az irányadóak, hanem kizárólag az, hogy a felperes az engedményezés révén jogszerűen követelheti az engedményezett követelést a kötelezett alperestől.

Mindezekre figyelemmel az alperes fellebbezése, annak indokai nem voltak alkalmasak arra, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztassa.

Az alperes fellebbezése nem volt eredményes, ezért az ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségének megfizetésére, melyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (2) bekezdés a.) és b.) pontja, (5)-(6) bekezdése alapján állapított meg, figyelemmel arra a tényre is, hogy a felperes jogi képviselője a másodfokú tárgyaláson nem jelent meg. Az ítéltábla az így megállapított ügyvédi munkadíjra felszámolta a rendelet 4/A. § (1) bekezdése alapján az ügyvédi tevékenység ellenértékét terhelő általános forgalmi adó összegét is.

A beavatkozónak a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, az alperes saját másodfokú eljárásban felmerült költségét (fellebbezési eljárási illeték, ügyvédi munkadíj) maga viseli.

Debrecen, 2010. január hó 26. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk előadó bíró,
Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó